

A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében

Tudományos konferencia

2023. szeptember 6–9., Sárospatak

Helyszín: Sárospataki Rákóczi-vár, Szent Erzsébet u. 19;
Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Rákóczi út 1.

2023. szeptember 6., szerda

Helyszín: Sárospataki Rákóczi-vár

11:30 órától regisztráció a helyszínen

12:30–14:30 Megnyitó: Horváth Ágnes, a Tokaj-Hegyalja Egyetem rektora; Monok István, az MTA Könyvtár, Levéltár és Információs Központ főigazgatója; Tamás Edit, az MNM Rákóczi Múzeumának igazgatója; Kecskeméti Gábor akadémikus, a BTK Irodalomtudományi Intézet igazgatója

Klaniczay-díj átadása (Kecskeméti Gábor)

14:30–16:00 **Első ülés** – Elnök: Kecskeméti Gábor

14:30–15:00 V. Ecsedy Judit: „Az első kétszáz év”

15:00–15:30 Monok István: *A könyvtár tartalmi összetétele – az iskola szellemi arculata: 16–18. századi protestáns iskolai könyvtárak a Magyar Királyságban és Erdélyben*

15:30–16:00 Tóth Zsombor: „A’ Holnapnak minden napjaira intéztetett keresztyéni elmélkedések...”: *Szöveghasználat-történet, kontextualizáció és klandesztinitás*

16:00–16:15 Kávészünet

16:15–17:45 **Második ülés** – Elnök: Szörényi László

16:15–16:35 Kasza Péter: *Írni, szerkeszteni, kiadni: Velius De bello Pannonico című műve a megírástól a 18. századi első kiadásig*

16:35–16:55 Kiss Farkas Gábor: *Egy könyv két olvasója: az Újvilág mint példázat Jacobus Palaeologusnál és Szamosközy Istvánnál*

16:55–17:15 Gyulai Éva: „Habet suum fatum libellus”: *Daróczy Ferenc prágai nyomtatványa (Vera descriptio rerum in Transsylvania... Prága, 1600)*

17:15–17:45 Vita, hozzászólások

19:00-tól közös vacsora a sárospataki Rákóczi-várban

2023. szeptember 7., csütörtök

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia

9:00–10:30 **Harmadik ülés** – Elnök: Bartók István

9:00–9:20 Petneházi Gábor: *Brutus, avagy a magyar és erdélyi történelem könyvei*

9:20–9:40 Perger Péter: *A 17. század második felében kiadott hazai kalendáriumok krónika részei mint a történeti ismeretek közvetítői*

9:40–10:00 Tóth Gergely: *Filológia, őstörténet és a „visszaperelt” Attila: Bél Mátyás Adparatusának Calanus-edíciója és a honi tudományos igényű forráskiadás kezdetei*

10:00–10:30 Vita, hozzászólások

10:30–10:45 Kávészünet

10:45–12:15 **Negyedik ülés** – Elnök: Békés Enikő

10:45–11:05 Dukkon Ágnes: *A Lázár legenda változatai egy 16. század elején kiadott francia pásztorkalendáriumban és Krizsáfán fia György (Visiones Georgii, 1353) látomásaiban*

11:05–11:25 Draskóczy Eszter: *A Zsigmond királynak ajánlott latin Dante-fordítás és kommentár (1417)*

11:25–11:45 Bíró Csilla: *Gregorius Coelius Pannonius Énekek éneke-kommentárjának forrásairól*

11:45–12:15 Vita, hozzászólások

10:45–12:15 **Ötödik ülés** – Elnök: Szilágyi Emőke Rita

10:45–11:05 Falvay Dávid: *16. század eleji magyar evangélium-fordítások és itáliai párhuzamaik*

11:05–11:25 Máté Ágnes: *Lucretia, az író nő: Az RMNy 693 (Kolozsvár, 1592) címlapillusztrációjának helye a Historia de duobus amantibus 15–16. századi ikonográfiai hagyományában*

11:25–11:45 Maczák Ibolya: *A láthatatlan könyvtár: Forráshasználat Illyés András prédikációgyűjteményében*

11:45–12:15 Vita, hozzászólások

12:15–12:30 Csoportkép készítése

12:30–13:30 Ebédszünet

13:30–15:00 **Hatodik ülés** – Elnök: Hargittay Emil

13:30–13:50 Pesti Brigitta: *A szerző és patrónusa: A 17. századi magyar irodalom támogatói rendszerének sajátosságai nemzetközi összehasonlításban*

13:50–14:10 Garadnai Erika: *Zilahi János hitvédelmi irata a szerzőnek szóló üdvözlőversek tükrében*

14:10–14:30 Golub Xénia: *A grábóci szerb ortodox monostor könyvtára*

14:30–15:00 Vita, hozzászólások

13:30–15:00 **Hetedik ülés** – Elnök: Draskóczy Eszter

13:30–13:50 Orbán Áron: *Clusius magyarországi gombákról szóló műve keletkezésének kérdései*

13:50–14:10 Fölköli Gábor: *Természetfilozófia és teológia határán: Johann Sperling Synopsis physica (1640) című tankönyvének használata margójegyzetek és egy eperjesi kézirat tükrében*

14:10–14:30 Kis Tímea: *O tempora, o libri! A könyvek recepciójának 17. századi változásai*

14:30–15:00 Vita, hozzászólások

15:00–15:15 Kávészünet

15:15–16:55 **Nyolcadik ülés** – Elnök: Monok István

15:15–15:35 Szilágyi Emőke Rita: *A bibliofil Oláh Miklós, avagy a könyvajándékozás és könyvkölcsönzés veszélyei*

15:35–15:55 Szabó András: *A vizsolyi nyomdáról másképpen*

15:55–16:15 Petrőczy Éva: *Szenci Kertész Ábrahám és a lüneburgi Sterne-nyomda*

16:15–16:35 Viskolcz Noémi: *Jezsuita könyvtárak a 17. században a Magyar Királyságban*

16:35–16:55 Vita, hozzászólások

16:55–17:10 Kávészünet

17:10–18:25 **Kilencedik ülés** – Elnök: Tóth Gergely

17:10–17:30 Laczházi Gyula: *Közönségképzetek a kora újkori magyar költészetben* – Balassi Bálint példája

17:30–17:50 Szvorényi Róbert: *Beniczky Péter* Magyar rithmusok, avagy versek c. művének 17. századi kiadástörténetéről

17:50–18:10 Egyed Emese: *Az ismerős-ismeretlen Florentina*

18:10–18:25 Vita, hozzászólások

19:00 fogadás, Mudrány étterem

2023. szeptember 8., péntek

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia

9:00–10:15 **Tizedik ülés** – Elnök: Tóth Zsombor

9:00–9:20 P. Vásárhelyi Judit: *Költői barátság vagy vetekedés? Szenci Molnár Albert és Georg Rem latin versei*

9:20–9:40 Molnár Dávid: *Ars inscribendi? Filiczki János album amicorumáról*

9:40–10:00 Szentmártoni Szabó Géza: *Lappangó és töredékes könyvek, avagy elveszett és hiányos szövegek a 16. századi magyar irodalomban*

10:00–10:15 Vita, hozzászólások

10:15–10:30 Kávészünet

Posztterek bemutatása – Elnök: Móri Tünde

10:30–10:40 Béla Bálint: *Hermányi Dienes József olvasmányai*

10:40–10:50 Éliás János: *Csanády György érmelléki főszolgabíró jogi olvasmányai*

10:50–11:00 Figula János: „*Editor poetarum Hungaricorum*”: Révai Miklós Faludi-kiadásai

11:00–11:30 Hozzászólások

13:00–18:00 Kirándulás Borsiba

2023. szeptember 9., szombat

Helyszín: Sárospataki Református Teológiai Akadémia

9:00–10:15 **Tizenegyedik ülés** – Elnök: Szabó András

9:00–9:20 Varga Bernadett: *Dupla hitvita a lapszélén, avagy Székely István világkrónikájának egy példányáról*

9:20–9:40 Sipos Gábor: *Olvasó, tollal a kezében: Vitatkozó margójegyzetek a kora újkori erdélyi könyvtárakban*

9:40–10:00 Bogár Judit: *A használat kérdéseiről Pázmány Péter áhítati művei kapcsán*

10:00–10:15 Vita, hozzászólások

10:15–10:30 Kávészünet

10:30–11:45 **Tizenkettedik ülés** – Elnök: Maczák Ibolya

10:30–10:50 Ösz Sándor Előd: *Reformátorok művei a történelmi Erdély római katolikus, református és unitárius gyökerű könyvtáraiban*

10:50–11:10 Hegyi Ádám: *Történetíró református lelkészek olvasmányai a 18. században*

11:10–11:30 Balla Lóránt: *Prédikációskötetben közzétett kalendárium szerepe a (könyv)kiadás–befogadás–használat során (Gyalogi János: Magyar Korona alá tartozandó Szentek emlékezetes Napjait mutató Tabla, avagy Kalendarium)*

11:30–11:45 Vita, hozzászólások

11:45–13:30 Ebédszünet

13:30–15:00 **Tizenharmadik ülés** – Elnök: Fazakas Gergely

13:30–13:50 Simon József: *Antik filozófiai források 16. századi kiadásai a 16. század végi magyar eszmetörténetben*

13:50–14:10 Szatmári Áron: *Nyomtatott irodalom kéziratban: Kották, dallamok és nótajelzések a Bogáti Fazakas-szöveggyománnyal fénnyörésében*

14:10–14:30 Lovas Borbála: *Sok forrás, egy Isten: Felekezeti közti szöveghasználat a 17. századi unitárius kéziratok kódexekben*

14:30–15:00 Vita, hozzászólások

15:00–15:15 Kávészünet

15:15–16:25 **Tizennegyedik ülés** – Elnök: Papp Ingrid

15:15–15:35 Tüskés Anna: *Francia kéziratok a pozsonyi Notre-Dame apácák könyvtárában*

15:35–15:55 Oláh Róbert: *Könyvaukciók a Debreceni Református Kollégiumban (1743–1842)*

15:55–16:25 Vita, hozzászólások

16:25–17:00 Zárszó, a 2024-es Rebakucs-konferencia meghirdetése

18:00 Társas vacsora